

Regeringens proposition

2007/08:78

Prop.
2007/08:78

En effektivare förvaltningsstruktur inom politikområden med strategisk betydelse för nationell och regional konkurrenskraft

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 13 mars 2008

Fredrik Reinfeldt

Maud Olofsson
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller övergripande riktlinjer för en effektiviserad förvaltningsstruktur inom politikområden med strategisk betydelse för nationell och regional konkurrenskraft samt förändringar av några myndigheter inom näringspolitikens och den regionala tillväxtpolitikens områden.

Regeringen redovisar sin bedömning att två nya myndigheter bör inrättas för att stärka hållbar tillväxt i företag och ökad regional konkurrenskraft respektive tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser. Verket för näringslivsutveckling (Nutek) och Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) bör avvecklas. Glesbygdsverket föreslås avvecklas. Viss verksamhet bör föras över från Konsumentverket.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	3
3	Utgångspunkter	3
3.1	Tillväxtpolitiska utgångspunkter	3
3.2	Förvaltningspolitiska utgångspunkter	4
3.3	En utvecklad förvaltning för hållbar tillväxt	5
4	En ny myndighet för hållbar tillväxt i företag och ökad regional konkurrenskraft	6
4.1	En ny myndighet bör inrättas	6
4.2	Myndighetens ansvarsområden och verksamhet	7
5	En ny myndighet för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	9
5.1	En ny myndighet bör inrättas	9
5.2	Myndighetens ansvarsområden och verksamhet	10
6	Avveckling av Glesbygdsverket	11
7	Ekonomiska konsekvenser, m.m.	11
Bilaga 1	Sammanfattning av rapporten "Omvärldsbevakning – vad, var och för vem? En utvärdering av Institutet för tillväxtpolitiska studiers utlandsbaserade verksamhet (Statskontoret 2006:11)	12
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser	13
Bilaga 3	Sammanfattning av rapporten "Tre handlingsvägar för Nutek, Glesbygdsverket och ITPS" (Regeringskansliet 2007).....	14
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanser	15
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 mars 2008.....	17

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att Glesbygdverket avvecklas från och med den 1 januari 2009.

2 Ärendet och dess beredning

Den 2 mars 2006 fick Statskontoret i uppdrag av regeringen att utvärdera den utlandsbaserade verksamheten inom Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS. Uppdraget redovisades den 31 oktober samma år genom rapporten "Omvärldsbevakning – vad, var och för vem? En utvärdering av Institutet för tillväxtpolitiska studiers utlandsbaserade verksamhet" (Statskontoret 2006:11). En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 1*. Rapporten har remitterats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Den 26 mars 2007 hölls ett remissmöte i Näringsdepartementets regi. Sammanställningar över inkomna synpunkter finns tillgängliga i departementet (dnr N2006/8969/SAM).

I maj 2007 tillsattes en intern arbetsgrupp i Näringsdepartementet för att göra en översyn av Verket för näringslivsutveckling (Nutek), Glesbygdverket och Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS). Uppdraget redovisades i augusti genom rapporten "Tre handlingsvägar för Nutek, Glesbygdverket och ITPS". En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 3*. Rapporten gjordes offentlig via regeringens webbplats och synpunkter inhämtades under hösten 2007. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. En sammanställning av de inkomna synpunkterna finns tillgänglig i departementet (dnr N2007/7145/SAM).

3 Utgångspunkter

3.1 Tillväxtpolitiska utgångspunkter

En förutsättning för att bryta utanförskapet är att fler jobb skapas genom fler och växande företag. Det är möjligt om Sverige har ett av världens bästa företagsklimat. Arbetet för att nå dit bör utgå ifrån och ta hänsyn till ekonomins internationalisering och den därmed allt hårdare globala konkurrensen samtidigt som nya internationella marknader växer fram. Dynamiken i näringslivet har en fundamental betydelse för ekonomisk tillväxt. Nya företag, företagstillväxt och frigörande av nya resurser ger på lång sikt positiva effekter på innovationer, sysselsättning, produktivitet och ekonomisk tillväxt. Företagens konkurrenskraft behöver stärkas, inte minst de små och medelstora företagens förmåga att agera på exportmarknader.

Regional och nationell utvecklingskraft måste förbättras och frigöras. En viktig uppgift är att på olika sätt möjliggöra för alla delar av Sverige att bidra till en hållbar tillväxt. Genom att förena miljö- och näringspolitik kan omställningen till ett uthålligt energisystem öka förutsättningarna

för en starkare teknisk utveckling, nya affärsmöjligheter och svenska exportframgångar.

Insatserna inom näringspolitiken är inriktade mot att göra det enkelt, roligt och lönsamt att driva företag, att förbättra konkurrensen genom väl fungerande marknader och att stimulera till ett dynamiskt och innovativt näringsliv i alla delar av landet. Många andra politikområden, t.ex. kommunikationer, IT, utbildning, forskning, handel och investeringsfrämjande, skatter, arbetsmarknad, energi, miljö, landsbygd och politik för utveckling av areella näringar, kultur och regional tillväxt har stor betydelse ur ett tillväxtpolitiskt perspektiv.

Genom att bättre förutsättningar skapas för företagande, innovationer och investeringar, kan tillväxtpotentialen i hela landet stärkas. Insatserna inom den regionala tillväxtpolitiken är inriktade mot ett stärkt lokalt och regionalt inflytande och ansvar över statliga tillväxtresurser. Främjande av företagande, innovation och förnyelse, kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud, tillgänglighet samt tillgång till kommersiell och offentlig service är nödvändiga för lokal och regional utvecklingskraft. De unika förutsättningar som finns i olika typer av regioner ska tas till vara. Det finns fortsatt behov av insatser för geografiskt avgränsade områden som bedöms behöva särskilda åtgärder för att stärka sina förutsättningar för hållbar tillväxt.

Förutsättningarna för en positiv utveckling av landsbygden bedöms vara bättre än på många år. Regeringen utarbetar för närvarande en nationell strategi för att stärka utvecklingskraften på landsbygden.

En grundläggande förutsättning för en hållbar regional utveckling och konkurrenskraftiga regioner är vidare ett långtgående samspel mellan människor, företag, kommuner och myndigheter. Ett tvärsektoriellt arbetssätt och en mer samordnad stat i samverkan med lokala och regionala aktörer är likaså en förutsättning. Regionala strategier och program ska bedrivas med stöd av partnerskap och i samspel med nationell och europeisk nivå i syfte att stärka det lokala och regionala hållbara tillväxtarbetet.

En utgångspunkt för en effektivare politik är att politiken bör ta stöd i vetenskap och beprövad erfarenhet.

3.2 Förvaltningspolitiska utgångspunkter

De förändringar som beskrivs i denna proposition ligger i linje med det arbete som bedrivs inom Förvaltningskommittén (dir. 2006:123). Förändringarna ska ses som en del av effektiviseringen av statsförvaltningen. Genom att skapa en tydlig och överskådlig myndighetsstruktur med klara ansvarsförhållanden ges, enligt regeringens mening, förutsättningar för att i samverkan och på bästa möjliga sätt bidra till att uppfylla målen för näringspolitiken och den regionala tillväxtpolitiken.

Tre uppgifter står i fokus för regeringens förvaltningspolitiska över- och förändringsarbete:

- att klargöra statens roll och uppgifter,
- att sätta medborgare och företag i centrum genom ökad samverkan mellan myndigheterna,

- att förbättra styrningen av myndigheterna genom tydligare rollfördelning och bättre dialog mellan regeringen och myndigheterna.

En utgångspunkt för det förvaltningspolitiska reformarbetet är att myndighetsstrukturen måste bli tydligare och mer överskådlig samt att antalet myndigheter bör kunna minska. Omfattningen av de statliga åtagandena ska omprövas. Myndigheter har bl.a. i allt för hög grad fått verka i konkurrens med den privata marknaden. Det behövs också tydligare gränser för vad som bör vara myndighetsuppgifter och vad som bör vara förbehållet den politiska opinionsbildningen eller marknadsekonomien. En ökad andel av det statliga åtagandet bör kunna utföras genom upphandling från andra aktörer, främst privata. Vidare behöver styrningen av myndigheterna utvecklas.

Strukturen och uppgiftsfördelningen inom den offentliga sektorn har utretts av den så kallade Ansvarskommittén (dir. 2003:10 och dir. 2004:93), vars betänkande Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft (SOU 2007:10) är under beredning i Regeringskansliet. Kommittén föreslår bland annat att vissa tillväxtrelaterade uppgifter förs över från staten till en direktvald regional nivå. Den pekar även på problemet med den fortgående sektoriseringen i den offentliga verksamheten.

3.3 En utvecklad förvaltning för hållbar tillväxt

Globaliseringen medför nya förutsättningar för näringslivsutveckling och företagens konkurrenskraft. Statliga åtgärder och genomförandet av dem, inom områden som har strategisk betydelse för nationell och regional konkurrenskraft, måste därför utvecklas i takt med ekonomins internationalisering.

Regeringen bedriver ett omfattande förändringsarbete för att omforma förvaltningen så att medborgarna och företagen sätts i centrum.

Ett exempel är ett projekt för att utveckla styrningen av vissa myndigheter i syfte att förbättra förutsättningarna för företagande där bland annat Nutek, Verket för förvaltningsutveckling (Verva) och Ekonomistyrningsverket (ESV) deltar.

Ett annat exempel är nystartskontoren som regeringen beslutat om att inrätta på ett antal platser i Sverige. Nystartskontoren ska bidra till att den enskilde medborgaren ska få snabbare och enklare hjälp, med start av företag eller jobbmatchning, genom att samla offentliga, privata och ideella aktörer på ett och samma ställe. Regeringen har uppdragit åt Nutek att, i samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Skatteverket, och i samråd med Almi Företagspartner AB, analysera förutsättningarna för hur sådana bäst kan etableras samt föreslå den närmare inriktningen av den service som ska lämnas vid nystartskontoren.

Regeringen har vidare beslutat om en översyn av statliga finansieringsinsatser för små och medelstora företag (dir. 2007:169) som utförs av Innovationsbron AB, Verket för innovationssystem (Vinnova), Almi Företagspartner AB, Stiftelsen Norrlandsfonden, Stiftelsen Industrifonden, Statens energimyndighet, universitetens holdingbolag, länsstyrelserna, m.fl. En utredare ska se över dels om insatserna är utformade på

ett ändamålsenligt sätt, dels möjligheterna till en mer effektiv och samordnad organisation för statens finansieringsinsatser.

Transportsektorn är ett annat område som har stor betydelse för människors vardag och företagens konkurrenskraft. Regeringen har påbörjat en omstrukturering av myndigheterna inom området. Utgångspunkterna för arbetet är dels att åstadkomma en effektivare förvaltning, organisation och verksamhetsform, dels att nå ett transportslagsövergripande synsätt i förvaltningen av infrastrukturen och i fråga om statens åtagande inom transportsektorn.

Det förslag och de bedömningar som redovisas i denna proposition innebär att Nuteks, Glesbygdsvverkets, ITPS och en del av Konsumentverkets verksamhet utvecklas inom ramen för verksamheterna hos två nya myndigheter med ansvar för tillväxtfrågor i alla delar av landet. Regeringens bedömning, grundad bland annat på erfarenheter från tidigare förändringar av myndighetsstrukturer, är att högre effektivitet, större möjlighet till förnyelse och tydlighet uppnås genom att lägga ned nuvarande myndigheter och inrätta två nya myndigheter.

Regeringen bedömer att det leder till positiva effekter att gles- och landsbygdsfrågor i större utsträckning integreras i en ny och tydligare myndighetsstruktur för nationell och regional konkurrenskraft. På så vis stärks såväl gles- och landsbygdsperspektivet som myndigheterna i sig. Den ena myndigheten bör ha tyngdpunkt i genomförandet av åtgärder som främjar utvecklingen av företag och regional konkurrenskraft, den andra i att genomföra utvärderingar och analyser av frågor med betydelse för hållbar tillväxt.

Regeringen vill framhålla att alla de nämnda förändringarna ska ses i ett sammanhållet, långsiktigt perspektiv som innebär att regeringen avser att fortsätta effektivisera och samordna resurser som är strategiska för Sveriges konkurrenskraft, på regional och nationell nivå. En avgörande del i den regionala tillväxtpolitiken bygger på ett ytterligare stärkt lokalt och regionalt ansvar och inflytande över statliga tillväxtresurser.

4 En ny myndighet för hållbar tillväxt i företag och ökad regional konkurrenskraft

4.1 En ny myndighet bör inrättas

Regeringens bedömning: En myndighet bör inrättas från den 1 januari 2009 med ansvar att främja entreprenörskap och företagets konkurrenskraft samt regional utvecklingskraft i alla delar av landet. Nutek bör avvecklas från och med den 1 januari 2009.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning. Dock föreslogs i rapporten också en viss utökning av analysuppgiften. Vidare anfördes att det borde övervägas att lägga regelförenklaringsarbetet i en utvärderingsmyndighet.

Remissinstanserna: Ett flertal av remissinstanserna tillstyrker att kompetens om gles- och landsbygdens förutsättningar införlivas i den

myndighet som har ansvaret att verka för tillväxt och att analysera tillväxtförutsättningarna i hela landet. En majoritet tillstyrker att politikens genomförande privatiseras och/eller regionaliseras.

När det gäller förslaget i rapporten att dela upp regelförenklingsarbetet på två myndigheter anser *Nutek* att det vore olämpligt att separera mätningarna från det övriga regelförenklingsarbetet. En uppdelning skulle skapa ineffektivitet och otydlighet i systemet.

Skälen för regeringens bedömning: Utgångspunkten för omstruktureringen är att myndighetsstrukturen ska bli tydligare och effektivare, vilket bland annat uppnås genom att gles- och landsbygdsfrågorna i större utsträckning integreras i tillväxtarbetet. Vidare bör förutsättningarna för en löpande utveckling och anpassning av politiken till förändringar i omvärlden förbättras.

Därför behövs det en ny nationell myndighet som med olika insatser främjar entreprenörskap, företags konkurrenskraft och regional utvecklingskraft i såväl gles- och landsbygd, små och mellanstora städer som i storstadsområden.

Genom att viktig kompetens om gles- och landsbygdens förutsättningar ingår i samma organisation som främjar företagande i alla delar av landet, kommer gles- och landsbygdsperspektivet i större utsträckning att kopplas till myndighetens insatser. De verktyg som den nya myndigheten får till sitt förfogande ska anpassas till såväl lokala som regionala skillnader och förutsättningar. Frågor som rör tillgången till kommersiell service (som Konsumentverket i dag ansvarar för), och offentlig service (som Glesbygdsverket i dag ansvarar för) hör organisatoriskt hemma i en myndighet som ska främja hållbar tillväxt i företag och ökad regional konkurrenskraft.

4.2 Myndighetens ansvarsområden och verksamhet

Den nya myndigheten bör få ansvar för strategiska åtgärder till stöd för entreprenörskap, företags konkurrenskraft och ökad regional utvecklingskraft. Delar av genomförandet av insatser och program som myndigheten ansvarar för bör även fortsatt ske genom lokala, regionala eller privata aktörer.

Regeringen anser att myndigheten bör verka för

- fler och växande företag i alla delar av landet,
- att den utvecklingskraft och tillväxtpotential som finns i gles- och landsbygder, små och medelstora städer samt storstadsområden nyttjas,
- attraktiva miljöer som bidrar till att konkurrenskraft utvecklas,
- hållbara lösningar ur ett klimatperspektiv som stödjer utvecklingen av ett konkurrenskraftigt näringsliv,
- att stödja olika aktörer att utnyttja potentialen i det regionala tillväxtarbetet, samt
- utveckling av kommersiell och offentlig service som kan möta framtidens behov och utmaningar av vikt för företagen och medborgarna.

Myndigheten bör arbeta med nationella program för att främja entreprenörskap och företagsutveckling samt verka för att dessa samordnas

med andra offentliga insatser för företagsutveckling. För att få ökat genomslag av de insatserna bör myndigheten arbeta med färre och mer strategiska nationella utvecklingsprogram.

Myndigheten bör ge stöd till såväl regeringen som andra myndigheter i deras regelförenklaringsarbete samt utveckla metoder för mätningar av företagens kostnader till följd av regelverken och genomföra sådana mätningar. Myndigheten bör vidare säkerställa att det finns ett grundläggande utbud av information i hela landet för kvinnor och män som vill starta företag och för befintliga företagare.

Myndigheten bör ansvara för den officiella statistiken avseende turism, som Nutek i dag ansvarar för.

Myndigheten bör också ansvara för att delta i, samordna och följa upp program inom den regionala tillväxtpolitiken samt stödja de lokala och regionala aktörerna i deras strategi- och programarbete. Myndigheten bör bistå med kunskap och kompetens samt vara ett stöd i det regionala tillväxtarbetet.

Myndigheten bör i frågor som rör gles- och landsbygdens särskilda förutsättningar för utveckling och tillväxt samverka med andra berörda myndigheter, bland annat Statens Jordbruksverk.

Myndigheten bör bidra till tvärsektorieell samverkan mellan nationella myndigheter och nationella aktörer samt mellan dessa och lokala och regionala aktörer.

Myndigheten bör överta Nuteks nuvarande arbetsuppgifter avseende den förvaltande och attesterande myndigheten för den europeiska regionala utvecklingsfonden 2007–2013 i linje med befintlig organisation. Det innefattar även uppgifter kopplade till Europeiskt territoriellt samarbete.

Myndigheten bör handlägga ärenden om vissa regionala företagsstöd och transportbidrag. Myndigheten bör även följa upp stödgivningen.

Myndigheten bör i samverkan med berörda myndigheter och andra aktörer bidra med stöd till de program och processer som främjar en god tillgång till service för företag och medborgare, i syfte att underlätta boende och arbete i hela landet. Detta bör bl.a. ske genom kunskapsuppbyggnad och erfarenhetsutbyte. Vidare bör myndigheten verka för samordnade lösningar mellan kommersiell och offentlig service.

Myndigheten ska genomföra analyser som stöd för den egna verksamhetsutvecklingen.

Ovanstående innebär att verksamheter från Nutek, Glesbygdsverket och Konsumentverket förs till en ny, effektiv operativ myndighet. Verksamheternas lokalisering bör i huvudsak vara desamma som i dag.

5 En ny myndighet för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

5.1 En ny myndighet bör inrättas

Regeringens bedömning: En myndighet bör inrättas den 1 januari 2009 med uppgift att utvärdera åtgärder och analysera förutsättningar som har betydelse för en hållbar tillväxt i alla delar av landet. Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) bör avvecklas från och med den 1 januari 2009.

Statskontorets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Några remissinstanser ställer sig frågande till behovet av utlandskontor. Flertalet remissinstanser vill att utlandskontoren ska ha ett bredare perspektiv än Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) eget behov av omvärldsbevakning. Några remissinstanser anser att huvudmannskapet för utlandskontoren bör flyttas till andra myndigheter.

Rapportens förslag: Överensstämmer i stora delar med regeringens bedömning, dock ansågs det i rapporten att det borde övervägas att flytta statistikansvaret till Statistiska centralbyrån (SCB).

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker förslaget i rapporten att organisera ansvaret för utvärderingar i en separat myndighet. Skälet är att detta säkerställer ett oberoende i relation till genomförandet av åtgärder och därmed högre kvalitet på utvärderingarna.

ITPS, Vinnova, Statens energimyndighet samt ambassaderna i Tokyo, New Delhi och Washington anför att den befintliga utlandsstationerade omvärldsbevakningen fyller sin funktion. Det är i första hand kontaktskapande verksamhet i samband med bilaterala forskningssamarbeten som framhålls som betydelsefull.

Flera remissinstanser motsätter sig förslaget att flytta statistikansvaret till SCB. Dessa remissinstanser understryker att statistikreformen från 1994, som innebar att ansvaret lades på sektorsmyndigheterna, har bidragit till att lösa tidigare brister i kvalitet, relevans och användning.

Skälen för regeringens bedömning: Utgångspunkten för omstruktureringen är att myndighetsstrukturen bör bli tydligare och effektivare, vilket bland annat uppnås genom att gles- och landsbygdsfrågorna i större utsträckning än i dag integreras i utvärderings- och analysarbetet. Vidare bör förutsättningarna för en löpande utveckling och anpassning av politiken till förändringar i omvärlden förbättras.

Regeringen avser att bredda kunskapsunderlaget till stöd för utvecklingen av politiken. Utvärderingsinsatserna bör därför förstärkas. För att säkerställa oberoende från operativ verksamhet bör utvärderingsfunktionen, liksom är fallet i dag, organiseras i en separat myndighet.

För att regeringen ska kunna driva en politik som främjar tillväxt i alla delar av landet behövs kunskapsunderlag som ger en förståelse för vad som påverkar, hindrar eller främjar uppnåendet av politikens målsättning.

Genom att viktig kompetens om gles- och landsbygdens förutsättningar förs samman i den organisation som analyserar tillväxtförutsättningarna i hela landet, stärks såväl gles- och landsbygdsperspektivet som myndigheten i sig. Viktiga teman i ett förbättrat kunskapsunderlag bör vara den fortgående internationaliseringen av ekonomin samt klimatutvecklingen och deras konsekvenser för utformningen av tillväxtpolitiska åtgärder.

5.2 Myndighetens ansvarsområden och verksamhet

Den nya myndigheten bör få ett samlat ansvar för tillväxtpolitiska utvärderingar av åtgärder och analyser av förutsättningar för företagens tillväxt och regioners utvecklingskraft i alla delar av landet.

Regeringen anser att myndigheten bör

- svara för utvärderingar av åtgärder och processer med betydelse för utvecklingen av näringslivet och den regionala konkurrenskraften, inom alla relevanta politikområden,
- identifiera hinder för näringslivets utveckling samt föreslå åtgärder som kan bidra till företagets utveckling,
- förmedla kunskap om åtgärder för ökad tillväxt i andra länder i syfte att underbygga förslag till politikutveckling i Sverige,
- genomföra analyser inom områden av betydelse för näringslivets utveckling och för utformningen av tillväxtpolitiska åtgärder i olika delar av landet.

Myndighetens uppdrag bör inte bara vara att värdera pågående och avslutade insatser utan även omfatta bedömningar av planerade eller påtänkta åtgärder.

Myndighetens kunskapsunderlag och förslag bör vara policyrelevanta och tillämpbara i politikutvecklingen. Myndigheten bör, utifrån ett mångdisciplinärt arbetssätt, vara regeringens utvärderings- och analysorgan när det gäller tillväxtpolitiska frågor. Myndigheten bör i betydande omfattning upphandla analyser och utvärderingar från andra aktörer för att säkerställa ändamålsenlig kompetens, kvalitet och nödvändig metodutveckling.

Myndigheten bör i huvudsak arbeta på uppdrag från regeringen och därmed endast i begränsad omfattning bedriva egeninitierad verksamhet. Förutom uppdrag från regeringen bör myndigheten även kunna utföra uppdrag åt, och därigenom stödja, närliggande centrala myndigheter med uppdrag inom tillväxtpolitiken.

Myndigheten bör i sitt arbete bidra med analyskunskap och kompetens till andra myndigheter när det gäller gles- och landsbygdens särskilda förutsättningar för utveckling och tillväxt, bland annat tillgången till kommersiell och offentlig service för företag och medborgare, samt nyttja och samverka med den kompetens som finns hos andra myndigheter med ansvar för dessa frågor.

Regeringen anser att internationell omvärldsbevakning behöver bedrivas för att säkerställa en kontinuerlig utveckling av politiken. Myndighetens omvärldsbevakning bör ur ett tillväxtpolitiskt perspektiv ha ett starkt fokus på policyspaning och inhämtning av erfarenheter. För att omvärldsbevakningen ska kunna fylla sitt syfte och kunna anpassas efter olika behov måste det finnas en stor grad av flexibilitet i utförandet.

Därför bör nuvarande organisation omprövas. Vid omprövningen, som avses ske senare under året, bör även utredningen om utvärdering av myndighetsorganisationen för forskningsfinansiering (dir. 2007:08) och beredningsarbete inom Regeringskansliet i fråga om internationella aspekter av forskningspolitik och innovationspolitik beaktas.

Regeringen anser vidare att myndigheten bör få ansvar för den officiella statistiken avseende nystartade företag, konkurser och internationella företag som i dag ligger på ITPS. Det analys- och utvärderingsuppdrag som myndigheten får innebär ett stort utnyttjande av statistik och statistisk metod, vilket innebär att myndigheten bör ha en god insyn i och kunna påverka utvecklingen av statistikällor.

Ovanstående innebär att verksamheter från ITPS och Glesbygdsverket förs till en ny, effektiv utvärderings- och analysmyndighet. Även verksamhet inom Nutek och Konsumentverket kan komma att föras till myndigheten. Verksamheternas lokalisering i Sverige bör i huvudsak vara densamma som i dag.

6 Avveckling av Glesbygdsverket

Regeringens förslag: Glesbygdsverket avvecklas från och med den 1 januari 2009.

Remissinstanserna: Ett flertal av remissinstanserna, däribland *Sveriges kommuner och landsting*, (*SKL*) och *Länsstyrelsen i Gävleborgs län*, tillstyrker att kompetens om gles- och landsbygds förutsättningar införlivas i den myndighet som har ansvaret att verka för tillväxt och att utvärdera och analysera tillväxtförutsättningarna i hela landet.

Skälen för regeringens förslag: De bedömningar som redovisas i denna proposition innebär att Nuteks, Glesbygdsverkets, ITPS och en del av Konsumentverkets verksamhet utvecklas inom ramen för verksamheterna hos två nya myndigheter med ansvar för tillväxtfrågor i alla delar av landet. Glesbygdsverket föreslås därför avvecklas.

7 Ekonomiska konsekvenser, m.m.

Förändringarna omfattar verksamheter som berör tre myndigheter finansierade från olika utgiftsområden och anslag samt, till en mindre del, Konsumentverket.

En sammanslagning av resurser som i dag är fördelade på flera myndigheter öppnar för bättre möjligheter att ta tillvara verksamhetsmässiga samband. Inriktningen är att utbytet av de resurser som anslås ska öka, och att de totala utgifterna ska minska. Regeringen avser att återkomma i budgetpropositionen för 2009 med en närmare redovisning av förändringarna på anslags- och utgiftsområdesnivå.

De nya myndigheterna ska bemannas med beaktande av reglerna om övergång av verksamhet i 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Sammanfattning av rapporten "Omvärldsbevakning – vad, var och för vem? En utvärdering av Institutet för tillväxtpolitiska studiers utlandsbaserade verksamhet (Statskontoret 2006:11)

På uppdrag av regeringen har Statskontoret utvärderat Institutet för tillväxtpolitiska studiers (ITPS) utlandsbaserade verksamhet med utgångspunkt i de mål och uppdrag som finns för myndigheten.

Statskontoret drar följande slutsatser av utvärderingen:

- Det övergripande syftet med den utlandsbaserade verksamheten är oklart på grund av brister i regeringens styrning. ITPS har tolkat syftet och utför verksamheten på ett sätt som rymms inom ramen för myndighetens instruktion.
- Den nuvarande finansieringsmodellen är inte stabil och långsiktig.
- Det finns ingen tydlig systemnytta eller synergieffekter av den utlandsbaserade verksamheten som motiverar kostnaderna.
- Nyttan för ITPS motsvarar inte myndighetens kostnader. Utlandsverksamheten är svagt integrerad med ITPS övriga verksamhet.

Med utgångspunkt i slutsatserna lämnar Statskontoret följande förslag:

- Regeringen måste precisera verksamhetens syfte och inriktning.
- ITPS måste integrera utlandsverksamheten bättre med myndighetens övriga verksamhet. Dessutom måste verksamheten få en mer långsiktig och stabil finansiering.
- ITPS bör intensifiera arbetet med att utveckla alternativa sätt att hämta relevant information från andra länder.
- Regeringen bör utreda förutsättningarna för att utveckla de etablerade utlandsmyndigheterna så att de kan bli ett flexibelt och kostnadseffektivt stöd för olika myndigheters omvärldsbevakning.

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2007/08:78

Bilaga 2

Följande myndigheter och organisationer har lämnat synpunkter på Statskontorets rapport "Omvärldsbevakning – vad, var och för vem? En utvärdering av Institutet för tillväxtpolitiska studiers utlandsbaserade verksamhet" (Statskontoret 2006:11):

Exportrådet

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, FORMAS

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, FAS

Forum för småföretagsforskning

Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS

Invest in Sweden Agency, ISA

Karolinska institutet, KI

Kungl. tekniska högskolan, KTH

Naturvårdsverket

Statens energimyndighet, STEM

Stiftelsen strategisk forskning

Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, STINT

Sveriges ambassad i Tokyo

Verket för innovationssystem, Vinnova

Verket för näringslivsutveckling, Nutek

Vetenskapsrådet

Därutöver har synpunkter lämnats från

Ekonomistyrningsverket och

Teknikföretagen

Följande organisationer har avstått från att lämna synpunkter:

Sveriges ambassader i Washington, D.C., och Peking samt

Sveriges generalkonsulat i Los Angeles

Sammanfattning av rapporten "Tre handlingsvägar för Nutek, Glesbygdsverket och ITPS" (Regeringskansliet 2007)

En arbetsgrupp i Näringsdepartementet har gjort en översyn av tre myndigheter i syfte att ge förslag på konkreta åtgärder som bidrar till att effektivisera myndighetsstrukturen inom näringspolitiken och den regionala utvecklingspolitiken.

Arbetsgruppen föreslår följande: Genomförandet av åtgärder inom näringspolitiken och den regionala utvecklingspolitiken i större utsträckning överläts till privata aktörer och aktörer på den regionala nivån.

Gränsdragningen mellan nationella och regionala aktörer bör prövas i samband med beredningen av Ansvarskommitténs förslag. Prövning av det offentliga åtagandet och anlåtande av privata utförare bör ske med beaktande av det material som tas fram genom den förvaltningspolitiska kommittén. I den fortsatta beredningen bör även andra myndigheter inkluderas.

Två nya myndigheter bildas för att hantera statens kvarvarande uppgifter samt att ett näringspolitiskt råd inrättas i Regeringskansliet.

Myndigheten med arbetsnamnet "Genomförandemyndigheten" får ett samlat ansvar för åtgärder till stöd för företag och regional utveckling. Till den nya myndigheten förs i huvudsak verksamheterna inom Glesbygdsverket och Nutek. Dessutom får myndigheten en viss utökning av analysuppdraget. Samtidigt bör upphandlingen av tjänster från privata utförare öka, liksom aktörer på den regionala nivån bör få ett större ansvar för genomförandet av nationella politiska uppgifter.

Myndigheten med arbetsnamnet "Utvärderingsmyndigheten" får en tydligare uppgift att utvärdera politik med betydelse för näringslivets utveckling och att identifiera och påtala hinder för ett dynamiskt och innovativt näringsliv. Till den nya myndigheten förs i huvudsak verksamheterna inom ITPS, dock förväntas de generella analyserna minska och omfattningen av utvärderingsverksamheten öka. Omvärldsbevakningen får en snävare inriktning till att gälla politiska åtgärder utomlands av svenskt intresse. Den formaliserade samverkan med andra myndigheter upphör.

Det bör övervägas att lägga regelförbättringsarbetet i utvärderingsmyndigheten. Mätning av regelbördan och förslag till förbättringar hör naturligt hemma i utvärderingsmyndigheten. Likaså bör det övervägas att flytta statistikansvaret från nuvarande Nutek och ITPS till Statistiska centralbyrån (SCB).

Till Regeringskansliet knyts ett forskningsförankrat "Näringspolitiskt råd" med uppdrag att redogöra för forskningsläget i policyrelevanta frågor. Syftet är att stärka kunskapsstödet i näringspolitiken. Båda de framtida myndigheterna kan utföra analysuppdrag åt regeringen, dock med beaktande av att uppdrag till utvärderingsmyndigheten bör vara i linje med myndighetens övergripande uppdrag.

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2007/08:78

Bilaga 4

Följande myndigheter och organisationer har lämnat synpunkter på arbetsgruppens rapport ”Tre handlingsvägar för Nutek, Glesbygdverket och ITPS” (Regeringskansliet 2007):

ALMI Företagspartner AB
Arbetsgivarverket
Ekonomistyrningsverket, ESV
Företagarna
Glesbygdverket
Högskoleverket
Institutet för arbetsmarknadspolitiska utvärderingar, IFAU
Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS
Invest in Sweden Agency, ISA
Statens Jordbruksverk
Jämtlands läns landsting
Konsumentverket
Landsorganisationen, LO
Lantbrukarnas riksförbund, LRF
Länsstyrelserna i samtliga län, utom de tre nedan nämnda (18 st)
Norrbottens läns landsting
Post- och telestyrelsen, PTS
Skåne läns landsting
Samverkansorgan i Jönköpings län
Samverkansorgan i Kronobergs län
Samverkansorgan i Uppsala län
Samverkansorgan i Örebro län
Statens energimyndighet, STEM
Statens institut för kommunikationsanalys, SIKA
Statistiska centralbyrån, SCB
Statskontoret
Statstjänstemannaförbundet, ST
Stockholms läns landsting
Sveriges ambassader i Washington, D.C. och Tokyo
Sveriges kommuner och landsting, SKL
Verket för innovationssystem, Vinnova
Verket för näringslivsutveckling, Nutek
Västernorrlands läns landsting
Västra Götalands läns landsting

Därutöver har synpunkter lämnats från

Sveriges ambassad i New Delhi

Följande organisationer har avstått från att lämna synpunkter:

Exportrådet
Samverkansorgan i Gotlands län
Innovationsbron AB
Konjunkturinstitutet, KI
Länsstyrelserna i Gotlands, Södermanlands och Östergötlands län
Samverkansorgan i Blekinge län

Samverkansorgan i Dalarnas län
Samverkansorgan i Gävleborgs län
Samverkansorgan i Hallands län
Samverkansorgan i Värmlands län
Samverkansorgan i Kalmar län
Samverkansorgan i Södermanlands län
Samverkansorgan i Östergötlands län
Svenskt näringsliv
Sveriges akademikers centralorganisation, SACO
Västerbottens läns landsting
Västmanlands läns landsting

Prop. 2007/08:78
Bilaga 4

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 mars 2008

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, statsråden Olofsson, Odell, Bildt, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Littorin, Borg, Sabuni, Billström, Adelson Liljeroth, Tolgfors

Föredragande: statsrådet Olofsson

Regeringen beslutar proposition 2007/08:78 En effektivare förvaltningsstruktur inom politikområden med strategisk betydelse för nationell och regional konkurrenskraft